

Upplevelser utöver det vanliga

Gammelstilla sjuder snart åter av liv - även vintertid

Gammelstilla bruk speglar Sveriges näringslivsutveckling de senaste seklen - från arbetsintensiv tillverkningsindustri till småskalig och nischad upplevelsebaserad affärsverksamhet.

År 1653 lät myntmästare Isak Kock uppföra en stångjärnshammare vid Gammelstilla. Nystillaån dämades upp, skogen gav torv och Torsåkers gruvor malm. Vattnets kraft, torven, malmen, gott affärssinne och hårt jobb höll sedan bruket igång till 1914. Därefter fungerade smedjan och verkstäderna som reparationsverkstäder för Stora Kopparberg Bergslags AB. Som mest, under 1800-talets första hälft, fick 400 personer sin utkomst från Gammelstilla.

Ägs av stiftelsen

De gamla verksbyggnaderna ägs idag av Stiftelsen Gammelstilla bruk, initierad av Torsåkers hembygdsförening och Hofors kommun.

Ordförande är Björn M Mohlin:

- I ett 15-tal år har AmatörTeaterFöreningen Tors Hammare erbjudit sommarspel i stångjärnssmedjan, där vi också anordnat konserter. I sommar har en entreprenör ansva-

rat för kafé Stallet med 2 500 besökare. I Stallet samt på Höskullen har vi även haft konst- och fotoutställning. Dessa lokaler hyrs ofta ut för till privatpersoner, föreningar och företag.

Tors Hammare har visat vägen

Under de senaste decennierna har många stockholmare upptäckt Gammelstilla som naturskön rast-

” Vi håller hårt på den traditionella stilen, här blir det inget krimskrams

plats på väg upp till Dalarna, inte minst mc-cyklister.

- Nu när ryktet går att kafé Stallet har öppet hela sommaren lockas allt fler hit. Sedan är det naturligt att Tors Hammare satt Gammelstilla på kartan. I år innebar Evert Taubekavalkaden tolv utsålda hus, med närmare 200 betalande besökare varje gång.

Till glädje för alla dem, som inte fick biljetter denna sommar, fortsätter föreställningarna nästa sommar.

Whiskyrike

Våren 2008 startar ett pilotprojekt med destillering av whisky i det så

kallade Vita Magasinet, en byggnad byggd på 1700-talet. Planer finns att whiskyframställningen i full skala ska utföras i den stora tegelbyggnaden vid Nedre Dammen, det hus som från början var tänkt att bli herrgård men som mest fungerat som sädeslager. Allt fler ser att Gästrikland kan komplettera sin profil som Järnrike till att också bli ett Whiskyrike med tanke på närheten till Mackmyra.

- Tillsammans kan man etablera en mer kraftfull marknadsföring.

Mackmyra har visat att försäljningen är god och kringaktiviteter som whiskyprovning och souvenirförsäljning ligger i tiden.

Julmarknad

Under sista helgen i november, 24-25/11, hålls för tredje året i rad Gammelstilla Julmarknad i gammeldags stil i Stallet och på Höskullen. Förra året erbjöd 33 utställare traditionella hantverk och hemlagade delikatesser.

- Vi har fått mycket beröm och det har varit en fantastisk stämning tidigare år. Vi håller hårt på den traditionella stilen, här blir det inget krimskrams, lovar Björn M Mohlin.

Björn M Mohlin, ordförande i Stiftelsen Gammelstilla bruk, flyttade med sin fru från Mälardalen till Gammelstilla för tolv år sedan. Utifrån Bleckslagargården med anor från 1700-talet gör han, som alla de andra 30 invånarna i Gammelstilla, jobbar ideellt med att få saker att hända kring det gamla bruket.